

NGHIÊN CỨU CÔNG NGHỆ CHẾ BIẾN GỖ BỜ LỜI VÀNG (*Litsea pierrei* Lecomte)

Bùi Duy Ngọc¹, Nguyễn Đức Thành¹, Hà Tiến Mạnh¹, Nguyễn Thị Phương¹,
Tạ Thị Thanh Hương¹, Nguyễn Anh Tuấn², Võ Đại Hải³, Nguyễn Bảo Ngọc¹

¹ Viện Nghiên cứu Công nghiệp rừng

² Trung tâm Nghiên cứu thực nghiệm Lâm nghiệp Đông Nam Bộ

³ Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam

TÓM TẮT

Bờ lời vàng là loài cây gỗ lớn, phân bố khá rộng rãi ở Việt Nam, đặc biệt là khu vực Tây Nguyên và Đông Nam Bộ. Tuy nhiên, các công trình nghiên cứu về gỗ Bờ lời vàng chủ yếu tập trung vào lĩnh vực lâm sinh. Cho tới nay, vẫn chưa có các nghiên cứu về công nghệ sấy hay chế biến gỗ Bờ lời vàng với mục đích phục vụ cho nhu cầu gỗ xẻ và sản xuất ván bóc. Trong nghiên cứu này đã xác định công nghệ chế biến gỗ Bờ lời vàng ở 3 nội dung: (1) Đánh giá chất lượng gỗ tròn và gỗ xẻ; (2) Ảnh hưởng của chế độ sấy đến chất lượng gỗ xẻ; và (3) Công nghệ sản xuất ván bóc. Kết quả nghiên cứu cho thấy gỗ tròn Bờ lời vàng khá thẳng, tròn đều theo chiều dài thân khúc gỗ nhỏ. Chất lượng gỗ theo phương pháp xẻ xoay tốt hơn so với phương pháp xẻ suốt. Tỷ lệ khuyết tật của gỗ khi sấy ở chế độ sấy 60-80°C cao hơn nhiều so với 2 chế độ sấy 40-60°C và 50-70°C. Đối với sản xuất ván bóc, kết quả nghiên cứu cũng cho thấy gỗ Bờ lời vàng rất phù hợp để làm nguyên liệu cho ván bóc. Gỗ được bóc với chiều dày 2,2mm và được xử lý thủy nhiệt khi bóc ở nhiệt độ 80°C trong thời gian 3 giờ cho chất lượng ván bóc dùng làm lớp mặt và lớp lõi là tốt nhất.

Từ khóa: Bờ lời vàng, gỗ xẻ, chế độ sấy, ván bóc

Study on wood processing technology for *Litsea pierrei* Lecomte

Litsea pierrei Lecomte is recognized as large-sized timber species, widely distributed in Vietnam, especially in Central Highland and South-East regions. However, the species have only been assessed in the field of silviculture. To date, drying and wood processing of this species have not been studied for the aim of sawn timber uses and veneer production. This study investigated the wood processing of *Litsea pierrei* Lecomte at three aspects: (1) Evaluation of the logs and sawn timber; (2) Effects of different drying schedules on the quality of sawn timber; and (3) peeled veneer production. Results showed that the logs/billets of *Litsea pierrei* Lecomte were relatively straight and the difference between ends of the logs in relation to diameter was small. The quality of sawn timbers produced by back sawing method was better than that of flat sawing method. The rate of defects of the sawn timbers dried at 60-80°C was much higher than other drying schedules 40-60°C and 50-70°C. In relation to the veneer production, it indicated that the species met the requirements of raw materials for the veneer production. The optimal quality of *Litsea pierrei* Lecomte veneers was achieved when the logs were preheated in the kiln using saturated steam at 80°C for 3 hours and then rotary peeled with a thickness of 2.2mm.

Keywords: *Litsea pierrei* Lecomte, sawn timber, drying schedule, peeled veneer